

СТРУЧНО УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕГЛЕДА И ПРОВЕРЕ ОПРЕМЕ ЗА РАД И ИСПИТИВАЊА УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

Сагласно одредбама чл. 8. 9. и 10. Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, бр.112/13, 57/14 и 102/15), уз захтев за издавање лиценце за обављање послова прегледа и провере опреме за рад, лиценце за обављање послова испитивања услова радне околине – хемијских и физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и лиценце за обављање послова испитивања услова радне околине – биолошких штетности, правно лице је дужно да достави:

1. Препис или оверену копију решења о упису правног лица код Агенције за привредне регистре;
2. Препис или оверену копију Уговора о раду, дипломе о стеченом високом образовању, потврде о радном искуству запослених из чл. 8., 9. и 10. Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду;
3. Копију лиценце за одговорно лице;
4. Доказ о својини, закупу или лизингу инструмената и уређаја за преглед и проверу опреме за рад, односно лабораторија за испитивање и анализе, у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду;
5. Доказ о уплати трошкова за издавање лиценци и
6. Методологију превентивних и периодичних испитивања услова радне околине, утврђене прописима у области безбедности и здравља на раду.

Претходно наведене методологије израдити у складу са следећим упутствима

ОБАВЕЗНИ ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА И ПРОВЕРЕ ОПРЕМЕ ЗА РАД

САДРЖАЈ

Лист:

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

1.1. Превентивни и периодични преглед провере опреме за рад.....

2. ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

2.1. Међународни, европски и национални прописи и препоруке.....

2.2. Интерна документација.....

3. МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА И ПРОВЕРА ОПРЕМЕ ЗА РАД

3.1. Предмет превентивних и периодичних прегледа и провера опреме за рад.....

3.2. Садржина и обим провере.....

3.2.1. дизалица и уређај носивости од 0,5 тона и више, као и привремено постављена конзола дизалица и витло носивости од 0,3 тона и више, на механизовани погон, који служе за дизање, спуштање и преношење терета помоћу челичног или другог ужета, ланца, хидраулика и др.

3.2.1.1. Методе провере.....

3.2.1.2. Декларисане вредности.....

3.2.1.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....

3.2.2. регална дизалица на механизовани погон (у регалном ходнику и ван њега, везана за шине или која има на други начин аутоматски регулисане позиције) која служи за уношење у регал и узимање из регала палета или материјала.....

3.2.2.1. Методе провере.....

3.2.2.2. Декларисане вредности.....

3.2.2.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....

3.2.3. подизна платформа на механизовани погон која, помоћу уграђене платформе или корпе, служи за дизање и спуштање запослених ради обављања радних операција.....

3.2.3.1. Методе провере.....

3.2.3.2. Декларисане вредности.....

3.2.3.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....

3.2.4. висећа скела, фасадни, теретни и путнички лифт /изузев лифтова у стамбеним зградама), на механизовани погон, који на вертикалним површинама зграда, на фасадама зграда, градилиштима и у објектима намењеним за радне и помоћне просторије служе за дизање и спуштање запослених и материјала.....

3.2.4.1. Методе провере.....

3.2.4.2. Декларисане вредности.....

3.2.4.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....

3.2.5. самоходно возило, на механизовани погон, које се користи за унутрашњи транспорт – вучу, потискивање, дизање, спуштање и преношење терета.....

3.2.5.1. Методе провере.....

3.2.5.2. Декларисане вредности.....

3.2.5.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....

3.2.6. преса, маказе, нож и ваљак, на механизовани погон, за сечење, пресовање, савијање и извлачење материјала, а у који се материјал за обраду улаже или вади ручно.....

3.2.6.1. Методе провере.....	
3.2.6.2. Декларисане вредности.....	
3.2.6.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....	
3.2.7. опрема за прераду и обраду дрвета, пластичних и сличних материјала, на механизовани погон, која је постављена на темеље, у коју се материјал за обраду улаже или вади ручно.....	
3.2.7.1. Методе провере.....	
3.2.7.2. Декларисане вредности.....	
3.2.7.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....	
3.2.8. уређаји у којима се наносе и суше премазна средства чије компоненте у додиру са ваздухом образују запаљиве и експлозивне смеше, испарења и хемијске штетности опасне по здравље запослених.....	
3.2.8.1. Методе провере.....	
3.2.8.2. Декларисане вредности.....	
3.2.8.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....	
3.2.9. опрема, односно постројења за производњу, пуњење, мерење и контролу, са цевоводима за напајање, развођење и транспорт експлозивних, отровних и загушљивих флуида – гасова или течности, осим природног гаса (земни гас), у објектима који се користе као радни и помоћни простор.....	
3.2.9.1. Методе провере.....	
3.2.9.2. Декларисане вредности.....	
3.2.9.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....	
3.2.10. противексплозијско заштићена опрема за рад, која се користи у технолошким процесима.....	
3.2.10.1. Методе провере.....	
3.2.10.2. Декларисане вредности.....	
3.2.10.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....	
3.2.11. привремена електрична инсталација са уређајима, опремом и прибором, постављена за време изградње грађевинских објеката или извођења других радова.....	
3.2.11.1. Методе провере.....	
3.2.11.2. Декларисане вредности.....	
3.2.11.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....	
3.2.12. опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере.....	
3.2.12.1. Методе провере.....	
3.2.12.2. Декларисане вредности.....	
3.2.12.3. Уређаји, опрема и прибор за проверу.....	
3.3. Вршилац превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад.....	
Прилог 1. Квалификације лица одређених за вршење превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад.....	

Прилог 2. Уговор о радном односу за лица одређена за вршење превентивних и периодичних прегледа и провере опреме.....

Прилог 3. Оверена фотокопија дипломе за лица одређена за вршење превентивних и периодичних прегледа и провере за рад.....

3. СТРУЧНИ НАЛАЗ

ОБАВЕЗНИ ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВРЕМЕНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ИСПИТИВАЊА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

САДРЖАЈ

Лист:

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

1.1. Превентивна и периодична испитивања радне околине.....

2. БЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

2.1 Међународни, европски и национални прописи и препоруке.....

2.2. Интерна документација.....

3. МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ИСПИТИВАЊА УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

3.1. Предмет превентивних и периодичних прегледа и провера опреме за рад.....

3.2. Садржина и обим провере.....

3.2.1. Испитивање микроклиме.....

3.2.1.1. Испитивање температуре ваздуха.....

3.2.1.1.1. Методе испитивања.....

3.2.1.1.2. Декларисане вредности.....

3.2.1.1.3. Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....

3.2.1.2. Испитивање брзине струјања ваздуха.....

3.2.1.2.1. Методе испитивања.....

3.2.1.2.2. Декларисане вредности.....

3.2.1.2.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.1.3.	Испитивање влажности ваздуха.....	
3.2.1.3.1.	Методe испитивања.....	
3.2.1.3.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.1.3.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.2.	Испитивање хемијске штетности.....	
3.2.2.1.	Испитивање гасова.....	
3.2.2.1.1.	Методe испитивања.....	
3.2.2.1.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.2.1.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.2.2.	Испитивање пара.....	
3.2.2.2.1.	Методe испитивања.....	
3.2.2.2.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.2.2.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.2.3.	Испитивање димова.....	
3.2.2.3.1.	Методe испитивања.....	
3.2.2.3.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.2.3.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.2.4.	Испитивање прашине.....	
3.2.2.4.1.	Методe испитивања.....	
3.2.2.4.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.2.4.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.3.	Испитивање физичких штетности	
3.2.3.1.	Испитивање буке.....	
3.2.3.1.1.	Методe испитивања.....	
3.2.3.1.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.3.1.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.3.2.	Испитивање вибрација.....	
3.2.3.2.1.	Методe испитивања.....	
3.2.3.2.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.3.2.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.3.3.	Испитивање електромагнетног поља ниских и високих фреквенција....	
3.2.3.3.1.	Методe испитивања.....	
3.2.3.3.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.3.3.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.3.4.	Испитивање радиофреквенцијског зрачења.....	
3.2.3.4.1.	Методe испитивања.....	
3.2.3.4.2.	Декларисанe вредности.....	
3.2.3.4.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....	
3.2.3.5.	Испитивање ласерског зрачења.....	
3.2.3.5.1.	Методe испитивања.....	

3.2.3.5.2.	Декларисане вредности.....
3.2.3.5.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....
3.2.3.6.	Испитивање микроталасног зрачења.....
3.2.3.6.1.	Методe испитивања.....
3.2.3.6.2.	Декларисане вредности.....
3.2.3.6.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....
3.2.3.7.	Испитивање ултраљубичастог и ИЦ зрачења.....
3.2.3.7.1.	Методe испитивања.....
3.2.3.7.2.	Декларисане вредности.....
3.2.3.7.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....
3.2.4.	Испитивање осветљености.....
3.2.4.1.	Методe испитивања.....
3.2.4.2.	Декларисане вредности.....
3.2.4.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....
3.2.5.	Испитивање биолошких штетности.....
3.2.5.1.	Методe испитивања.....
3.2.5.2.	Декларисане вредности.....
3.2.5.3.	Уређаји, опрема и прибор за испитивање.....
3.3.	Вршилац превентивних и периодичних испитивања услова радне околине.....
Прилог 1.	Квалификације лица одређених за вршење превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад.....
Прилог 2.	Уговор о радном односу за лица одређена за вршење превентивних и периодичних прегледа и провере опреме.....
Прилог 3.	Оверена фотокопија дипломе за лица одређена за вршење превентивних и периодичних прегледа и провере за рад.....

4. СТРУЧНИ НАЛАЗ

УПУТСТВО ЗА ТЕХНИЧКУ РЕДАКЦИЈУ ТЕКСТА МЕТОДОЛОГИЈА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА И ПРОВЕРЕ ОПРЕМЕ ЗА РАД И ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ИСПИТИВАЊА УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

ТЕХНИЧКА ОБРАДА

Текст методологија одштампати једнострано на А4 формату (210x297mm).

Маргине документа треба да буду: лева **3cm**, а горња , доња и десна по **2 cm**.

При техничкој обради методологија користи једноструки проред, **ћирилични фонт**

TIMES NEW ROMAN (изузев јединица SI система и осталих непроменљивих величина) и величину слова 12.

Уколико у тексту методологија постоје табеле изнад истих треба да стоји натпис – на пример: Табела 1. Вредности улазних параметара.

Фотографије морају бити у боји и не претерано велике. Испод сваке морају стајати, њен број и назив. На фотографијама проверене опреме све позиције (саставни делови) морају бити означене и објашњене (види пример – Слика 1.)

Слика 1. Садржај комплекта заштитне маске М-522

1- образина	5- затварач чутурице
2- филтер	6 – технички картон ТС - 141
3- торбица	7 – кратко упутство за руковање и одржавање
4- прибор за чишћење	8 – носач корекционих наочара

У тачки 1. Превентивна и периодична испитивања услова радне околине члан 9. Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања радне околине (Службени гласник РС бр. 114/14, 94/06, 108/06, 114/14 и 102/15)

У тачки 2. (ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА) је дозвољена употреба само важећих стандарда, па је потребно проверити њихов статус пре имплементације у методологији. Поред тога, при навођењу стандарда обавезно је да се уз назнаку наведе и година издања (на пример: SRPS ISO 2631- 1: 2014). Посебно је важно да се та документа, у угластим заградама [ ], сложе по хијерархијском значају на следећи начин:

-закони,

-правилници и

-стандарди (прво ISO, SRPS, ISO, затим EN, DIN, SRPS итд.).

У тексту методологија је обавезно да се при сваком навођењу стандарда исти корелише са његовим бројем у загради – како је наведен (на пример: SRPS,ISO, IEC 17025:2006 [15],

У тачкама 3.1. и 3.2. везати се за чланове 2. и 3. Правилника (опрема за рад) и чланове 9. и 10. (услови радне околине).

У тачки 3.2.1. везати се за одговарајући члан Правилника. (члан 11.)

У тачки 3.2.1.1. укратко навести сврху испитивања.

У тачки **3.2.1.1.1. (Методe испитивања)** навести којим стандардима је дефинисан поступак испитивања и у неколико реченица описати поступак испитивања. Није потребно наводити никакве слике , шеме, формуле, једначине и сл.

У тачки **3.2.1.1.2. (Декларисане вредности)** навести декларисане вредности захтеваних карактеристика из стандарда, а ако у истим нису прописане онда их навести из других извора (оптималне вредности и слично).

У тачки **3.2.1.1.3. (Уређаји, опрема и прибор за испитивање)** навести следеће:

- тачан назив уређаја, опреме и прибора за испитивање који се користи,
- произвођача опреме,
- годину производње, фотографију опреме и
- основне техничке карактеристике опреме.

Напомињемо да је изузетно битно да се нагласи да се у испитивањима користи баждарена опрема (навести ко исту баждари и у ком временском периоду).

НА ИСТИ НАЧИН УРАДИТИ СВЕ ОСТАЛЕ ТАЧКЕ САДРЖАЈА.

У тачки **3.2.2.** Методологије превентивних и периодичних испитивања услова радне околине (**Испитивање хемијске штетности**) везати за члан 12. Правилника и децидирано навести које је супстанце могуће детектовати и идентификовати (садржане у SRPS Z. BO. 001/1991) [37].

Тачку **3.3.** (**Вршилац превентивних и периодичних испитивања услова радне околине**) везати за члан 9. Правилника о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду. Ову тачку преписати из овог Правилника и навести да ли су испуњени сви услови.

Прилози **1 – 3** садрже само захтевана документа. **Неопходно је да сваки уговор и фотокопија дипломе буду оверени.**

Тачку **4.** (**Стручни налаз**) у целини преписати из Правилника о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивање услова радне околине.